



בתי משפט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

פר"ק 15-03-60300

בפני כב' השופטת שרה דברת – ס. נשיא

בקשה מס' 19

1

בעניין: פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג - 1983 להלן: "הפקודה"
 ובעניין: ישקול (מחסני ערובה) בע"מ ח.פ. 511612814 להלן: "החברה"
 ע"י ב"כ עו"ד קרן רייכבך-סגל
 ובעניין: דורית לוי טילר – עו"ד להלן: "הנאמנת"
 ובעניין: דרור מזרחי להלן: "המבקש"
 ובעניין: כונס הנכסים הרשמי להלן: "הכונ"ר"

2

3

החלטה

1. בקשה להורות לחברה המצויה בהליכי פירוק, לשלם למבקש עבור שירותי חומרה ומחשוב שסיפק לחברה בחודשים 1-3/15 סך 3,650 ש"ח בצירוף מע"מ ולחילופין להשיב לידי המבקש הציוד השייך לו.
 2. החברה, טרם פירוקה, סיפקה שירותי אחסנה בחצרים מושכרים בעיר אשדוד. משרדה של החברה מוקמו אף הם בחצרים אלה ומשום נוהלו עסקיה.
 המבקש מנהל עסק של שירותי מחשוב ומוצרי צריכה נלווים, סיפק לחברה שירותי מחשוב כלליים וציוד היקפי. בתום כל רבעון הוגשה חשבונית לתשלום אשר נפרעה. התשלום של הרבעון האחרון לא שולם וביום 2.4.15 מונתה מפרקת זמנית לחברה. לאחר שההדברות בין הצדדים לא צלחה, הונחה בקשה זו לפתחי.

15

16

טענות הצדדים

3. טענתו העיקרית של המבקש, שהציוד שסיפק לחברה נותר בבעלותו, מכח "תניית שימור בעלות", הרשומה תדיר על גבי תעודות המשלוח והסיכום הכספי בינו לבין החברה נסוב רק על השירות בכל חודש, אשר לעיתים השתנה לאור השינוי בעלויות השירות.

19



בתי משפט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני כב' השופטת שרה דברת – ס. נשיא

פר"ק 15-03-60300

- 1 באשר לציוד, הרי שרכישתו היא בנוסף לשירות שניתן, ובתעודות המשלוח צוין מפורשות,
- 2 כי עד לגמר התשלום הציוד הינו בבעלות המבקש.
- 3
- 4 המפרקת הזמנית התנגדה לבקשה והכונ"ר תמך בעמדה זו.
- 5 המפרקת טוענת, כי אין די בעצם אזכור המילים "שימור בעלות" על גבי תעודת משלוח, כדי
- 6 ליצור מעמד של שעבוד ראשון והמבקש לא הניח תשתית עובדתית שאכן סוכם בין הצדדים,
- 7 כי הבעלות בציוד תישאר בידיו, שעה שלא הציג הסכם בכתב, המעגן את ההסכמה, כביכול,
- 8 לזכות שימור הבעלות בידיו, זאת חרף יחסי מסחר ארוכים בין הצדדים וגם לא צירף
- 9 תצהיר לתמיכה בטענותיו העובדתיות.
- 10 עוד טענה המפרקת, כי התנאים המפורטים בהזמנות ובתעודות המשלוח, לפיהם גיבוי
- 11 ושחזור הנתונים הינם באחריות החברה והמבקש אינו אחראי לנתונים השמורים במחשבי
- 12 החברה בגינם סופקו שירותי המחשוב - עומדים בסתירה לטענת המבקש בדבר הזכות
- 13 לשימור הבעלות ומעידים, כי האחריות למוצרים עברה לבעלות החברה.
- 14 מוסיפה המפרקת, כי המבקש לא הוכיח שקיימים מנגנונים מעשיים של שליטה ופיקוח
- 15 בציוד. המפרקת הדגישה, כי המבקש לא ביקש בשום שלב, להשיב לידי את הציוד, אלא רק
- 16 לסלק את חובו. בנוסף, נטען, כי גם לאחר שאנשי המכס תפסו את החזקה במחסני החברה,
- 17 המשיך המבקש לספק שירות לחברה ולא דרש את הציוד חזרה לידי.
- 18 כן טענה המפרקת, כי לא נסתרה החזקה, הקבועה בסעיף 33 לחוק המכר תשכ"ח-1968,
- 19 הקובע, כי "הבעלות בממכר עוברת לקונה במסירתו".
- 20
- 21
- 22 לאור טענת המפרקת, כי לא הוגש תצהיר לתמיכה בטענות העובדתיות, צירף המבקש
- 23 תצהיר לתגובתו וטען, כי לאור היכרותו עם אנשי החברה לאורך השנים ולנוכח העובדה, כי
- 24 מעולם לא היו בעיות בתשלום, לא ראה צורך בחתימה על הסכם. כן טען, כי העובדה



בתי משפט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני כב' השופטת שרה דברת – ס. נשיא

פר"ק 15-03-60300

- 1 שהגיבוי והטיפול הוטל על החברה אינה מלמדת דבר בעלותה בציוד, כיוון שמדובר בטיפול
- 2 שוטף במערכות המידע ואין להטיל על המבקש אחריות, ככל שהחברה אינה מטפלת כראוי
- 3 במערכות אלה.
- 4
- 5 **דיון**
- 6 לבקשה לא צורף תצהיר לתמיכה בטענותיו העובדתיות של המבקש, על כן, לא ניתן לייחס .6
- 7 משקל לטענות העובדתיות העולות מהבקשה. המסגרת הנורמטיבית מוגדרת בתקנה 241(א)
- 8 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 - הקובעת: "**בבקשה בכתב יפרט בעל הדין את**
- 9 **טיעוניו כולל אסמכתאות, ויצרף לה תצהיר לשם אימות העובדות המשמשות יסוד**
- 10 **לבקשה; תצהיר שלא צורף לבקשה בעת הגשתה, לא יצורף לה אלא ברשות בית המשפט.**"
- 11 בית המשפט לא התבקש להתיר את צירוף התצהיר, שצורף לתגובת המבקש ללא רשות וגם
- 12 לא ניתן כל הסבר לאי צירופו של התצהיר לבקשה.
- 13
- 14 גם אם המבקש היה מצרף תצהיר כנדרש, לא היה בכך לשנות מהתוצאה. .7
- 15 ההלכה המנחה בשאלת תוקפה של תניית שימור בעלות בעסקת מכר בין מוכר לרוכש
- 16 ומבחני העזר לקיומה או שלילתה, נקבעה, בין היתר, בע"א 4611 ויטה פרי גליל (החדשה)
- 17 בע"מ נ' עו"ד חנית נוב (פורסם בנבו, 13.11.13) נקבע, כי: "... מוכר שטוען כי בינו לבין
- 18 רוכש נכרתה בנסיבות ספציפיות עסקת מכר שכוללת תניית שימור בעלות, כך שהבעלות
- 19 בסחורה תיוותר בידי עד לתשלום מלוא התמורה, על אף שהסחורה הועברה לרוכש, נדרש
- 20 עדיין להוכיח טענתו – הן במישור החוזי והן במישור הקנייני – על פי נטלי ההוכחה
- 21 והבאת הראיות הרגילים במשפט האזרחי. במילים אחרות, הלכת קידוחי הצפון אמנם
- 22 הקלה את הנטל המוטל על המוכר הטוען לשימור בעלות, אשר אינו נדרש עוד להוכיח
- 23 שמדובר בעסקת קונסיגנציה "אמיתית" ואשר אינו נדרש לרשום מראש את העסקה כדרך
- 24 שרושמים שיעבוד, אך היא לא התיימרה לפטור אותו כליל מהנטל להוכיח את טענתו



בתי משפט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני כב' השופטת שרה דברת – ס. נשיא

פר"ק 15-03-60300

- 1 שנסקה כזו נכרתה ושמדובר בעסקה לגיטימית והגיונית מבחינה כלכלית ועסקית"
- 2 (פסקאות 41-42 לפסק הדין). כלומר, יש לבחון האם אכן הוסכם על תנאי שימור הבעלות
- 3 והאם הסכמה כזו הגיונית מבחינה כלכלית.
- 4 בפסק הדין גם נקבעו שני "מבחני משנה" לבחינת תוקפה של "תניית שימור בעלות"
- 5 בעסקת ספק-לקוח.
- 6 המבחן האחד מתייחס לעיגונה בכתב של "תניית שימור בעלות" בהסכם מוסדר, ככל
- 7 שמדובר במערכת יחסים מסחרית מתמשכת וארוכת טווח. בהקשר זה נפסק: "כאשר
- 8 מדובר במערכת יחסים מסחרית ארוכת טווח, ראוי שהצדדים יעלו את תניית שימור
- 9 הבעלות על הכתב בהסכם מסודר ביניהם, ולא יסתפקו בהסכמה בעל-פה או באיזכורה של
- 10 התניה על גבי חשבוניות או תעודות משלוח. ודוק, 'ראוי' אך לא 'חובה', מכיוון שעיקרון
- 11 חופש החוזים משתרע גם על צורת החוזה, ובהיעדר דרישת כתב בדין בנוגע לתניות שימור
- 12 בעלות רשאים הצדדים להגיע להסכמה בעל-פה בדבר שימור בעלות או להסתפק
- 13 באיזכורה על גבי חשבונית או תעודת משלוח. עם זאת, ככל שבנטל ההוכחה וברצינות
- 14 הראיות עסקינן, הרי שהעלאת ההסכמה על הכתב בהסכם מסודר ונפרד תהווה ראיה
- 15 בעלת משקל נכבד לחיזוק טענת המוכר הטוען לשימור בעלות בהשוואה לאיזכורה של
- 16 תניית שימור בעלות על גבי חשבונית או תעודת משלוח. מקובלת עלי בנקודה זו קביעת
- 17 בתי המשפט המחוזיים כי הסכם כתוב ומסודר אינו כרוך בעלויות כספיות ניכרות או
- 18 בהכבדה על חיי המסחר, וכי במערכת יחסים מסחרית ממושכת היעדרו של הסכם כזה
- 19 מחליש משמעותית את טענת המוכר לשימור הבעלות". (פסקה 48 לפסק הדין).
- 20
- 21 המבחן השני מחייב את הטוען לשימור בעלות להוכיח כי קיים מנגנונים של שליטה ובקרה
- 22 על הסחורה, אשר יש בהם כדי להעיד על בעלותו. לעניין זה נקבע: "המוכר הטוען לשימור
- 23 בעלות יידרש להוכיח כי מעבר להעלאת תניית שימור הבעלות על הכתב הוא שמר בידי
- 24 מנגנונים פרקטיים של פיקוח ושליטה המעידים על בעלותו הנמשכת בנכס לאורך זמן.



בתי משפט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני כב' השופטת שרה דברת – ס. נשיא

פר"ק 15-03-60300

- 1 שאלת אופיים של מנגנוני הפיקוח והשליטה ומידת הסבירות וההיגיון שלהם מבחינה
- 2 מסחרית ייגזרו מהנסיבות, ובראש ובראשונה מסוג הנכס ומאופייה של מערכת היחסים
- 3 המסחרית בין הצדדים. לחלופין, יידרש המוכר הטוען שלימור בעלות להוכיח כי בנסיבות
- 4 הספציפיות לא היה זה סביר או הגיוני מבחינה מסחרית לנקוט במנגנון פיקוח כלשהו וכי
- 5 אף בהיעדר מנגנון כזה נשמרה בעלותו בנכס" (פסקה 49 לפסק הדין).
- 6
- 7 8. ומן הכלל אל הפרט. המבקש לא עמד במבחן הראשון, באין הסכם כתוב לתניה של שימור
- 8 בעלות, למרות שמדובר במערכת יחסים מסחרית לא קצרה שנמשכה 5 שנים.
- 9 טוען המבקש, כי מדובר בסכומים קטנים, אכן ניתן להבין ביחסי מסחר מסוג זה להיעדרה
- 10 של הסכמה בכתב, אך אין די בהכללה גורפת של "תניית שימור הבעלות" בחשבוניות
- 11 שנשלחו לחברה, גם משום שמשקלו של כיתוב תניה זו על חשבונית הוא נמוך וגם משום,
- 12 שכאמור, לא עלה בידי המבקש להוכיח, כי נשמרה בעלותו בצידוד שמסר לחברה, כיוון
- 13 שהחשבוניות נחתמו על ידי עובדי החברה, כאשר משמעות החתימה הינה אישור לקבלת
- 14 הסחורה בלבד, ולא מעבר לכך.
- 15
- 16 מדובר בחשבונית מודפסת כסטנדרט, שם מופיע סעיף, לפיו הצידוד שייך לחברה עד לתשלום
- 17 החשבון.
- 18 כך לדוגמה, המבקש סיפק "דיסק חיצוני לגיבוי ... על פי דרישת חשבשבת". בדיסק קרוב
- 19 לודאי נעשה שימוש ועליו הועלו נתוני החברה. כך שהדיסק שינה את מהותו ולא ניתן לומר
- 20 שהצדדים התכוונו שהדיסק ישאר בבעלות המבקש, שעה שהחברה מכניסה לתוכו נתונים
- 21 השייכים לה. המבקש גם לא פירט עם מי היה הסיכום הראשוני לגבי זכותו בצידוד ובאיזה
- 22 תנאים ודי בכך לדחות הבקשה.
- 23
- 24 המבקש גם לא עמד בדרישת התנאי השני ולא הוכיח, כי קיים מנגנון שליטה ופיקוח על
- 25 הצידוד. המבקש לא הטיל שום מגבלה על החברה להעברת הצידוד לצדדים שלישיים וגם לא



בתי משפט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

פר"ק 15-03-60300

בפני כב' השופטת שרה דברת – ס. נשיא

- 1 הוכח, כי המבקש אכן ביטח את הציוד, ולא הצביע שהיתה דרישה לקבל דיווח שוטף
- 2 לשימוש שנעשה בציוד. נהפוך הוא, המבקש הסיר מעצמו האחריות לנתונים השמורים
- 3 במחשבי החברה בגינם סופקו שירותי המחשוב.
- 4 משלא עמד המבקש במבחנים אלה ולא עמד בנטל ההוכחה, להוכיח שאכן שימר בעלותו
- 5 בציוד הבקשה נדחית.
- 6 לפנים משורת הדין לא ניתן צו להוצאות.

7
8
9
10

ניתנה היום, כ"ב אלול תשע"ה, 06 ספטמבר 2015, בהעדר הצדדים.

שרה דברת, שופטת,
ס.נשיא